
Samlenotat
Rådsmøde (miljø) den 9. oktober 2018 - miljødelen

4.	Biodiversitetskonventionens 14. partskonference (COP14), Cartagena-protokollens 9. partsmøde (COP-MOP9) og Nagoya-protokollens 3. partsmøde (COP-MOP3)
– <i>Vedtagelse af rådskonklusioner</i>
KOM-dokument foreligger ikke	Side 2
5.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om persistente organiske miljøgifte (omarbejdning)
– <i>Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 9. oktober 2018, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse</i>
KOM (2018)144	Side 7
6.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilpasning af rapporteringsforpligtelserne på det miljøpolitiske område og om ændring af direktiv 86/278/EØF, 2002/49/EF, 2004/35/EF, 2007/2/EF, 2009/147/EF og 2010/63/EU, forordning (EF) nr. 166/2006 og (EU) nr. 995/2010 og Rådets forordning (EF) nr. 338/97 og (EF) nr. 2173/2005
– <i>Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 9. oktober 2018, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse</i>
KOM(2018) 381	Side 12

NOTAT OM RÅDSMØDE (MILJØ) den 9. oktober 2018 - miljødelen

4. Biodiversitetskonventionens 14. partskonference (COP14), Cartagena-protokollens 9. partsmøde (COP-MOP9) og Nagoya-protokollens 3. partsmøde (COP-MOP3)- Vedtagelse af rådskonklusioner KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det østrigske formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner med den overordnede forhandlingslinje for EU og medlemsstaternes deltagelse i Biodiversitetskonventionens 14. partskonference (COP14), Cartagena-protokollens 9. partsmøde (COP-MOP9) og Nagoya-protokollens 3. partsmøde (COP-MOP3). For så vidt angår COP14, vil de vigtigste spørgsmål for EU være udvikling af en global post-2020 ramme for biodiversitet til opfyldelse af Vision 2050 for biodiversitet herunder implementering af Verdensmålene for bæredygtig udvikling. Rammen, der skal vedtages på COP 15 i 2020 i Beijing, skal være en opfølgning af den strategiske plan for biodiversitet 2011-2020. Der er fokus på, hvordan parterne kan styrke deres implementering af den strategiske plan, blandt andet ved at integrere hensynet til biodiversitet i sektorer som energi- og udvindingsindustrien, infrastruktur, fabriksproduktion, byggesektoren samt sundhedssektoren men også i relation til andre relevante sektorer. Der lægges op til, at der vedtages en plan for genopretning af ødelagte økosystemer, samt at der udvikles anbefalinger til beskyttelse af bestøvere. Forslaget lægger op til, at parternes afrapporteringsforpligtelser er harmoniseret med afrapporteringer relateret til konventionens protokoller m.m. Endvidere fremhæves metoder til beskrivelse af de marine områder samt nødvendigheden af at udvikle en mekanisme, der kan understøtte udveksling af informationer om invasive arter, der stammer fra handel. I forbindelse med Nagoya-protokollens COP-MOP3 er EU parat til at bidrage yderligere til det internationale samarbejde i det omfang, at der er områder, som er essentielle for at implementere protokollen. Desuden opfordres parterne til at ratificere protokollen og sikre den nødvendige lovgivning samt rapportere herom. I forhold til Cartagena-protokollens COP-MOP9 opfordres parterne til at foretage de nødvendige skridt til at styrke og implementere protokollen.

Baggrund

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner vedrørende Biodiversitetskonventionens 14. partskonference (COP14), Nagoya-protokollens 3. partsmøde (COP-MOP3) samt Cartagena-protokollens 9. partsmøde (COP-MOP9).

Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet (miljø) den 9. oktober 2018.

Formål og indhold

FN's Biodiversitetskonvention (UNCBD) udgør rammen om det globale biodiversitetssamarbejde, som blev vedtaget på FN's Verdenstopmøde om miljø og udvikling i 1992, sammen med Klimakonventionen (UNFCCC) og Ørkenkonventionen (UNCCD). Den er ratificeret af alle verdens lande med undtagelse af USA. Konventionen har tre overordnede formål: 1) bevarelse af biodiversiteten, 2) bæredygtig udnyttelse af biodiversiteten og 3) fair udbyttedeling i forbindelse med udnyttelsen af biodiversiteten. I 2010 vedtog parterne en strategisk plan indeholdende 20 mål, de såkaldte Aichi-mål, der samlet skal standse tabet af biodiversitet senest i 2020. Cartagena-protokollen om biosikkerhed, blev vedtaget af Biodiversitetskonventions parter i 2000 med det formål at sikre beskyttelse i forbindelse med grænseoverskridende overførsel, håndtering og anvendelse af levende genetisk modificerede organismer – først of fremmest eksport af genmodificerede afgrøder fra ét land til et andet. Nagoya-protokollen, der blev vedtaget af konventions parter i 2010, handler om at skabe sikkerhed for at der sker en udbyttedeling ved udnyttelsen af genetiske ressourcer, og traditionel viden knyttet hertil.

Rådskonklusionerne har til formål at fastlægge den overordnede forhandlingslinje for EU og medlemsstaternes deltagelse i COP14, COP-MOP9 og COP-MOP3 i Sharm-el-Sheikh, Egypten, 17.-29. november 2018.

Rådskonklusioner for Biodiversitetskonventionens 14. partskonference

Evaluering af den strategiske plan har vist, at parterne er langt fra at nå målet om at standse tabet af biodiversitet i 2020, og rådskonklusionerne understreger, at COP14 er en vigtig milepæl. Der er behov for at højne ambitionsniveauet for parternes indsats, og rådskonklusionerne udtrykker et behov for, at EU og medlemsstaterne øger indsatsen over de næste to år for at bremse tabet af biodiversitet og fuldt ud implementere de nationale biodiversitetsstrategier og indsatsplaner samt EU's biodiversitetsstrategi. Der lægges i rådskonklusionerne op til, at COP14 skal forholde sig til forberedelserne af opfølgningen på den strategiske plan, når den udløber i 2020 med sigte på at udvikle en post-2020 global ramme for biodiversitet til opfyldelse af Vision 2050 for biodiversitet. Rådskonklusionerne byder desuden det egyptiske UNCBD-formandskabs initiativ om et højniveausegment forud for COP14 velkommen og understreger behovet for et møde på regeringslederniveau i forbindelse med COP 15 i 2020.

Et centralt redskab til fuld implementering af den strategiske plan er integration af hensynet til biodiversitet i og på tværs af forskellige sektorer med særlig fokus på energi- og udvindingsindustrien, infrastruktur, fabriksproduktion, byggesektoren og sundhedssektoren samt sektorer som landbrug, skovbrug, fiskeri og turisme. Rådskonklusionerne opfordrer parterne til at fremme integrerede politikker og passende incitamenter, for herigennem at bidrage til at beskytte og forbedre den biologiske mangfoldighed og økosystemtjenester. Af rådskonklusionerne fremgår det, at integration af biodiversitet giver nye muligheder for alle økonomiske sektorer og påpeger vigtigheden af juridiske instrumenter og god regeringsførelse for integration af biodiversitetshensyn i relevante sektorer. Rådskonklusionerne understreger, at nationale biodiversitetsstrategier og indsatsplaner er vigtige instrumenter for integration, og at integration i økonomiske sektorer ligeledes kan bidrage til yderligere finansiering af implementering af den strategiske plan.

Rådskonklusionerne understreger behovet for at ressourcemobilisering skal være en integreret del af en kommende post-2020 global ramme for biodiversitet. Det fremhæves, at finansiering skal komme fra flere kilder, inklusiv fra den private sektor, samt gennem synergi med andre processer, herunder opfyldelse af Verdensmålene for bæredygtig udvikling og Paris-aftalen.

Derudover fokuserer rådskonklusionerne på følgende kernelementer:

- Støtter yderligere synergi mellem Biodiversitetskonventionen og dens protokoller for at fremme effektivitet.
- Understøtter vigtigheden af kapacitetsopbygning som en integreret del af en kommende post-2020 global ramme for biodiversitet
- Understøtter vigtigheden af et effektivt samarbejde mellem biodiversitetsrelaterede konventioner og FN-organisationer og opfordrer til yderligere arbejde for at udbygge synergier, sammenhæng og samarbejde for at de kan bidrage til en global post-2020 ramme for biodiversitet og opfyldelse af 2030-dagsordenen (Verdensmålene) for bæredygtig udvikling
- Fremhæver sammenhængen mellem biodiversitet, klimaforandringer og -tilpasning, og forebyggelse af katastrofer relateret til ekstreme naturfænomener, og opfordrer til at integrere forvaltning af økosystemer i klimaplanlægning og -politikker og udvikling af guidelines til brug for udformning og implementering af økosystembaseret klimaløsninger. Rådskonklusionerne fremhæver desuden vigtigheden af at benytte tilstandsrapporterne fra Den Mellemlandslige Videnskabs-Politik Platform for Biodiversitet og Økosystemtjenester (IPBES) og FN's Klimapanel (IPCC) i dette arbejde.
- Fremhæver nødvendigheden af at styrke genopbygningen af ødelagte økosystemer og støtter vedtagelsen af en fleksibel handlingsplan herom. Rådskonklusionerne anerkender, at økosystemer har en vigtig betydning for fattigdomsbekæmpelse, klimatilpasning og forebyggelse af klimaforandringer.
- Anerkender andre effektive areal-baserede naturbevaringstiltags (OECMs) bidrag til effekten af beskyttede områders bevaringsmålsætninger.
- Anerkender, at viden fra identificerede økologisk og biologisk signifikante havområder (EBSA), kan anvendes i forbindelse med udpegning af beskyttede havområder. Støtter at nye identificerede økologisk og biologisk signifikante havområder i blandt andet Østersøen godkendes (der indgår ingen danske økolo-

gisk og biologisk signifikante havområder). Støtter arbejdet med at tilpasse processen til at beskrive nye eller ændre eksisterende økologisk og biologisk signifikante havområder samt bekræfter at kyststaters suverænitet og jurisdiktion fuldt ud skal respekteres i denne sammenhæng.

- Opfordrer til at konventionens parter bidrager til beskyttelse af koldtandsområder samt at anvende en økosystembaseret tilgang i fiskeri og beskyttelse af havene mod menneskeskabt undervandsstøj og affald, herunder mikroplastik.
- Understreger behovet for en prioriteret proces og en koordineret tilgang til nye udviklinger og spørgsmål vedrørende syntetisk biologi. Desuden at forsigtighedsprincippet bør anvendes som grundlag for risikostyring på området. Anser ikke Digitale Sekventeringsinformationer (DSI) som den mest hensigtsmæssige term at anvende, men er villige til at fortsætte diskussionen om, hvad DSI er og få en dybere forståelse af eksisterende anvendelser af DSI i databaser eller i sporingssystemer. Desuden er det vigtigt med en bredere forståelse af, hvilke mulige implikationer DSI har for alle tre formål i Biodiversitetskonventionen.
- Understreger behovet for at prioritere indsatsen mod invasive arter og byder den frivillige vejledning i at undgå utilsigtet introduktion af invasive arter i forbindelse med handelsaktiviteter velkommen samt byder yderligere initiativer til at tilvejebringe viden om kontrol af invasive arter velkommen.
- Støtter udviklingen af anbefalinger om beskyttelse, bæredygtig forvaltning samt udvikling af strategier og planer med henblik på at beskytte bestøvere samt støtter relevante handlinger blandt EU-medlemsstaterne for at håndtere drivkræfterne bag nedgangen i bestøvere.

Rådskonklusioner for Cartagena-protokollens 9. partsmøde

Rådskonklusionerne understreger vigtigheden af effektiv implementering af protokollen og behovet for fremdrift i forhold til gennemførelsen af den strategiske plan. Konklusionerne opfordrer parterne til at inkludere biosikkerhed i deres nationale biodiversitetsstrategier. Desuden understreges vigtigheden af at indarbejde Cartagena-protokollen i arbejdet under Biodiversitetskonventionen med at udvikle en global post-2020 ramme for biodiversitet. Det beklages i rådskonklusionerne, at meget få parter har udarbejdet deres nationale rapporter, og parterne opfordres til at indsende deres rapporter så hurtigt som muligt.

Herudover bydes kombinationen af analysen af den fjerde vurdering og kontrol af protokollen og slutevalueringen af den strategiske plan velkommen i rådskonklusionerne. Endvidere opfordrer rådskonklusionerne parterne til at overveje at prioritere de operationelle mål i relation til udviklingen af biosikkerhedsreguleringen, risikovurdering, opsporing og identifikation af levende genmodificerede organismer (LMO) samt offentlig bevidsthed og uddannelse i den tilbageværende tid for den strategiske plan med henblik på at gennemføre implementeringen af protokollen. Rådskonklusionerne understreger den afgørende betydning af den proportionelle miljømæssige risikovurdering i forbindelse med at træffe beslutninger om levende genmodificerede organismer.

Rådskonklusionerne gentager behovet for kapacitetsopbyggende aktiviteter, der har til formål at understøtte yderligere udvikling og implementering af Cartagena-protokollen og i denne sammenhæng vigtigheden af at evaluere og forbedre rammen og handlingsplanen for kapacitetsopbygning på COP-MOP9.

Rådskonklusionerne hilser de seneste ratifikationer af den supplerende Nagoya-Kuala Lumpur-protokol om ansvarlighed og godtgørelse velkommen, og understreger behovet for at fremskynde tidspunktet for ikrafttrædelsen af protokollen.

Rådskonklusionerne opfordrer COP-MOP9 til at foretage de nødvendige handlinger og beslutninger med henblik på at gennemføre implementeringen af Cartagena-protokollen ved:

- at indstille at parterne som endnu ikke har indsendt deres tredje nationale rapport snarest færdiggøre rapporten (Danmark har indsendt rapporten)
- at fastsætte en revideret udgave af vejledningen om risikovurdering af levende genmodificerede organismer og fastlægge processen frem mod at støtte alle parters implementering af Cartagena-protokollens bestemmelser om risikovurdering og risikostyring
- at fastlægge yderligere nødvendige skridt frem mod opfyldelsen af det operationelle mål 1.7 i Cartagena-protokollens strategiske plan (2011-2020) vedrørende socioøkonomiske hensyn

- at fremme en stigende effektiv anvendelse af Biosafety Clearing House med henblik på at understøtte adgangen til information om biosikkerhed og at styrke udvekslingen af erfaring med relevans for implementeringen af Cartagena-protokollen
- at overveje passende opfølgning på den samlede informationsmængde på området for utilsigtet grænseoverskridende bevægelse af levende genmodificerede organismer, beredskabsforanstaltninger samt sporing og identifikation af levende genmodificerede organismer såvel som på området for transport og indesluttet anvendelse af levende genmodificerede organismer.

Rådskonklusioner for Nagoya-protokollens 3. partsmøde

Rådskonklusionerne opfordrer parterne til at ratificere protokollen og etablere de nødvendige lovgivningsmæssige rammer, herunder gøre adgangsregler til genetiske ressourcer transparente. Parterne bør desuden overveje vigtigheden af genetiske ressourcer fra landbrug og fødevarerproduktion og disses betydning for fødevarerikkerheden, når de lovgivningsmæssige rammer etableres. Det understreges, at brugen af clearing house-mekanismen er afgørende for protokollens effektivitet, og opfordrer parterne til at offentliggøre relevante informationer. Endvidere fremhæves behovet for at fremme og opfordre til forskning, som bidrager til beskyttelse og bæredygtige brug af biodiversitet og opfordrer parterne til at overveje simple regler for adgang til genetiske ressourcer til ikke-kommercielle formål

Rådskonklusionerne fastlægger, at man er parat til at bidrage yderligere til det internationale samarbejde i det omfang, at der er områder, som er essentielle for at implementere protokollen såsom clearing house-mekanismen under protokollen, kapacitetsopbygning og udbredelse af kendskabet til protokollen. En vurdering af Nagoya-protokollens effektivitet hilses velkommen og i forlængelse heraf, understreges villigheden til at diskutere spørgsmål i relation til en global multilateral udbyttedelingsmekanisme med henvisning til behovet for mere praktisk erfaring med implementering af Nagoya-protokollen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om udkastet til rådskonklusioner.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Gældende dansk ret

Den Europæiske Union og alle dens 28 medlemsstater er parter i konventionen om den biologiske mangfoldighed (FN's Biodiversitetskonvention), der trådte i kraft den 29. december 1993, og som er implementeret i EU's Biodiversitetsstrategi for 2020.

Cartagena-protokollen er gennemført i EU ved Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 1946/2003 af 15. juli 2003 om grænseoverskridende overførsler af genetisk modificerede organismer. I Danmark er der fastsat foranstaltninger i relation til forordningen i bekendtgørelse nr. 34 af 19. januar 2012 om grænseoverskridende overførsel af genetisk modificerede organismer (Cartagena-protokollen om biosikkerhed) og om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer.

Nagoya-protokollen er gennemført i EU ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 511/2014 af 16. april 2014 om de overholdelsesforanstaltninger fra Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer. I Danmark trådte bekendtgørelse om ansvarlig myndighed for administration af lov om udbyttedeling ved anvendelse af genetiske ressourcer og straf for overtrædelse af EU-forordningen, i kraft den 15. juli 2017

Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Rådskonklusionerne påvirker ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU.

Høring

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget.

Verdensnaturfonden (WWF) påpegede vigtigheden af, at den private sektor bidrager til at fremme biodiversitet, men understregede samtidig behovet for at man fra regeringsside etablerer de rigtige incitamentsstrukturer for at fremme denne udvikling, herunder klare målsætninger for prioriterede sektorer. Der blev efterlyst en uddybning af, hvad der forstås ved genopretning af økosystemer samt hvilke indikatorer der anvendes. Verdensnaturfonden fremhævede det positive i at fokusere på beskyttelse af bestøvere og præciserede, at det drejer sig om vilde bestøvere. I forhold post-2020 og udviklingen af indikatorer for målopfyldelse blev behovet for at fokusere på evidens-baserede virkemidler understreget.

92-gruppen støttede Verdensnaturfondens synspunkt vedrørende præcisering af vilde bestøveres. 92-gruppen fremhævede nødvendigheden af at højne indsatsniveauet for at nå Aichi-målene og, at det var vigtigt at fokusere på udviklingen af post 2020-rammen. Vigtigheden af at fastholde ambitiøse progressive mål blev understreget, ligesom det blev påpeget, at SDG-målene ikke må overtage CBD-dagsordenen, da SDG-målene ikke er nær så specifikke på biodiversitet som for eksempel Aichi-målene. I forhold til den fremtidige ramme efterlyste 92-gruppen fokus på konkrete mål og virkemidler. Endelig støttede man op om rådskonklusionernes fokus på behovet for et møde på regeringslederniveau i forbindelse med COP15 i 2020. Man opfordrede til etablering af en bred dialogkreds frem mod 2020, hvilket blev støttet af Verdensnaturfonden. 92-gruppen fremhævede vigtigheden af privatsektormobilisering og integration af biodiversitet i forskellige økonomiske sektorer. 92-gruppen påpegede, at dette forudsætter de nødvendige rammebetingelser, som de mener er regeringens ansvar at udvikle, herunder at der er fokus på hvordan integrationen implementeres. I forhold til ressourcemobilisering blev det understreget, at henvisningen til at finansiering bør komme fra flere kilder, inklusiv den private sektor, opleves som værende for uambitiøs og at regeringen bør øge bidraget. Derudover blev ønsket om øget samtænkning mellem biodiversitet og klimadagsordenen fremhævet, særligt med fokus på behovet for integrerede løsninger i forhold til land-use. Endelig spurgte 92-gruppen til begrundelsen af vigtigheden af opretholdelsen af den nationale suverænitet i forhold til havområder.

Danmarks Naturfredningsforening støttede generelt bemærkninger fra Verdensnaturfonden og 92-gruppen og efterlyste særligt mere klarhed i forhold til hvordan sektorintegration af hensynet til biodiversitet kan fremmes fra politisk side.

Generelle forventninger til andres landes holdninger

Det forventes, at der blandt medlemsstaterne er bred opbakning til rådskonklusionerne. Der er ønske fra nogle medlemsstater om at fremhæve visse tiltag, såsom bredere reference til de globale bæredygtighedsmål, en reference til beslutningen om håndtering af undervandsstøj og affald i havene, fremme af synergi mellem alle biodiversitetsrelaterede konventioner samt betydningen af den private sektor for implementering af den strategiske plan og udviklingen af en global post-2020 ramme for biodiversitet. Der er blandt medlemslandene bred opbakning til, at der indgår reference til verdensmålene for bæredygtig udvikling. Der er i EU-kredsen bred opbakning til at inkludere resultaterne fra processen med at identificere økologisk og biologisk signifikante havområder. For så vidt angår Cartagena- og Nagoya-protokollerne er der generel støtte til rådskonklusionerne.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser udkastet til rådskonklusionerne velkomment. Regeringen støtter, at der er behov for at styrke ambitionsniveauet for parternes indsats på COP14 og anerkender, at de globale bæredygtighedsmål bredt set, bidrager væsentligt til implementering af den strategiske plan, og at den fulde implementering af den strategiske plan samtidig bidrager til implementering af verdensmålene.

Regeringen støtter, at integration af biodiversitetshensyn bidrager til opfyldelse af konventionen og Aichi-målene samt Verdensmålene for bæredygtig udvikling og finder det væsentligt, at den private sektor opfor-

dres til at integrere hensynet til biodiversitet i deres forretningsplaner og værdikæder, herunder ikke mindst i landbrugssektoren.

Regeringen finder det væsentligt, at alle parter bidrager til implementering af målene for ressourcemobilisering, og at finansieringen heraf skal komme fra flere kilder inklusiv den private sektor. Ligeledes er det vigtigt, at parterne rapporterer om deres indsatser.

Regeringen støtter anbefalinger om beskyttelse og bæredygtig forvaltning af bestøvere og anerkender, at bestøvere udgør en stor værdi for bæredygtig udvikling af fødevarerproduktionen.

Regeringen kan støtte referencen til udvikling af frivillige guidelines vedrørende design af klimatilpasningsprojekter.

Regeringen lægger vægt på, at det af rådskonklusionerne fremgår, at det videre arbejde med processen for at beskrive nye eller tilpasse eksisterende økologisk og biologisk signifikante havområder fuldt ud skal respektere kyststaters suverænitet og jurisdiktion i den sammenhæng.

Regeringen finder det væsentligt, at det af rådskonklusionerne fremgår, at parternes afrapportering om fremdrift af implementering af den strategiske plan og konventionens protokoller sker rettidigt og fyldestgørende. Regeringen støtter, at COP14 forholder sig til udviklingen af en global post-2020 ramme til opfyldelse af Vision 2050 for biodiversitet.

Regeringen støtter en stærk opfordring til parterne om at ratificere og implementere Nagoya-protokollen og fremhæver, at Nagoya-protokollen er et instrument, der understøtter mobilisering af finansielle ressourcer til udviklingslandene. Desuden støtter regeringen et fortsat internationalt samarbejde i det omfang, at der er områder, som er essentielle for at implementere protokollen.

Regeringen støtter en effektiv implementering af Cartagena-protokollen og behovet for fremdrift i forhold til gennemførelsen af den strategiske plan.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Forslag til Europa-Parlaments og Rådets forordning om persistente organiske miljøgifte (omarbejdning)

KOM(2018)144

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. april 2018. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat et forslag om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om persistente organiske miljøgifte (POP-forordningen). Forslaget indebærer, at bestemmelserne i den nuværende POP-forordning vedrørende komitologiprocedurerne tilpasses procedurerne i Lissabontraktaten, hvilket indebærer en overgang til delegerede retsakter for nogle bestemmelser. Desuden inddrages det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) i det administrative, tekniske og videnskabelige arbejde for at hjælpe Kommissionen med gennemførelse af opgaverne under nærværende forordning. Derudover foreslås Forummet for informationsudveksling og håndhævelsesaktiviteter, der er oprettet under REACH-forordningen, en rolle for håndhævningsaktiviteter under forordningen, og terminologien i forordningen tilpasses den anvendte terminologi under den generelle kemikalielovgivning. Endelig tilpasses rapporterings- og overvågningsbestemmelserne. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser eller statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige. Forslaget forventes at

opretholde det nuværende beskyttelsesniveau. POP-forordningen bidrager til et højt beskyttelsesniveau i både Danmark og EU for POP-stoffer, der reguleres globalt.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2018) 144 af den 22. marts 2018 fremlagt forslag om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om persistente organiske miljøgifte. Forslaget er oversendt til Rådet den 22. marts 2018 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Europa-Parlamentets og Rådets forordning om persistente organiske miljøgifte (POP-forordningen) implementerer i EU-lovgivningen de forpligtelser, der følger af at være part under Stockholmkonventionen om POP-stoffer og POP-protokollen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande af POP-stoffer. Ifølge POP-forordningens artikel 16 har komitéen for generelle spørgsmål i forordningen hjemmel i artikel 29 i Rådets direktiv 67/548/EØF, undtagen for affaldsspørgsmål. Dette direktiv er blevet ophævet, og komitéen for POP-forordningen ophørte derfor med at eksistere den 1. juni 2015. Som følge heraf og i betragtning af de proceduremæssige ændringer, som traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (Lissabontraktaten) har medført, er det nødvendigt at tilpasse POP-forordningens bestemmelser.

Forslaget lægger på denne baggrund op til, at proceduren for ændring af forordningens bilag skal ske ved anvendelse af delegerede retsakter. Bilagene angiver, hvilke POP-stoffer der er omfattet af forordningen, eventuelle undtagelser vedrørende brug, eventuelle indholdsgrænser i artikler samt i affald til henholdsvis nyttiggørelse eller bortskaffelse.

På nuværende tidspunkt er ændring af forordningens bilag underlagt forskriftsprocedure med kontrol i henhold til artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, jf. artikel 12 i forordning nr. 182/2011 (Komitologiforordningen). Denne procedure tilsiger, at et forslag som fremsat af Kommissionen skal forelægges medlemsstaterne i en komité, med henblik på afstemning. Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget i komitéen, forelægger Kommissionen med henblik på legalitetskontrol forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for tre måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Opnås der ikke kvalificeret flertal i komitéen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for to måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for fristen.

Overgang til proceduren for delegerede retsakter indebærer blandt andet, at Kommissionens konkrete reguleringsudspil i princippet ikke vil blive genstand for forhandling blandt medlemslandene i en komité, men vil blive forelagt direkte for Rådet og Europa-Parlamentet til beslutning om vedtagelse eller forkastelse. En delegeret retsakt vil således være gældende, medmindre den forkastes i Rådet af et kvalificeret flertal af medlemslande eller af et absolut flertal i Europa-Parlamentet.

Den væsentligste forskel mellem forskriftsprocedure med kontrol, som anvendes nu i forhold til ændring af bilag i forordningen, og en procedure for delegerede retsakter er, at medlemslande ved en delegeret retsakt ikke kan stemme om vedtagelse af et forslag, da Kommissionen ved en delegeret beføjelse selv vedtager et forslag. Der er dog mulighed for at udtale sig om Kommissionens forslag forud for vedtagelse i en ekspertkomité for medlemslandene, som Kommissionen har forpligtet sig til at konsultere og søge enighed i, ligesom forslaget efterfølgende kan afvises af Rådet eller Europa-Parlamentet med kvalificeret flertal.

Forslaget lægger endvidere op til, at implementeringen af artikel 7 om affaldshåndtering sker ved gennemførelsesretsakter på baggrund af ny teknisk udvikling, relevante internationale vejledninger eller beslutninger samt eventuelle tilladelser givet af medlemslande. Yderligere præciseringer af de minimumsoplysninger, der kræves i artikel 13 om overvågning af implementeringen, kan også ske ved hjælp af gennemførelsesretsakter.

Gennemførelsesretsakter skal sikre, at retsakter vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet anvendes ens i alle medlemsstaterne. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter efter forelæggelse i en komité, hvor medlemslandene har stemmeret. Denne procedure er således en videreførelse af forskriftsproceduren med kontrol, idet medlemslande har mulighed for at blokere for Kommissionens forslag, men gennemførelsesretsakter kan dog kun finde anvendelse for så vidt angår implementering af en allerede vedtaget retsakt og vil derfor ikke kunne anvendes som et alternativ til delegerede retsakter.

Derudover omfatter forslaget følgende væsentlige ændringer:

- Forordningen foreslås lagt ind under REACH-komiteén til håndtering af gennemførelsesretsakter og generelle spørgsmål. Komiteén er oprettet for at bistå Kommissionen med at udføre de beføjelser, der er henlagt til Kommissionen efter REACH forordningen.
- Det europæiske kemikalieagentur (ECHA) inddrages i det administrative, tekniske og videnskabelige arbejde for at bistå Kommissionen. ECHA har ekspertise og erfaring med at implementere den generelle kemikalielovgivning REACH og PIC-forordningen, der implementerer Rotterdamkonventionen om import og eksport af farlige kemikalier.
- Det foreslås, at medlemsstaternes Forum for informationsudveksling og håndhævelsesaktiviteter under REACH også anvendes til håndhævelse af POP-forordningen.
- Terminologjusteringer for at tilpasse sproget i POP-forordningen den generelle kemikalielovgivning.
- Revidering af rapporteringsforpligtelserne, så overvågningsprocesserne om fremstilling, anvendelse og udslip på en enklere måde kan bidrage til større viden om hele EU's implementering af bestemmelserne i Stockholmkonventionen og POP-forordningen.
- Tre nye stoffer, der blev optaget under Stockholmkonventionen i 2015, opføres på Bilag I (forbud). Stofferne var ved optagelsen allerede forbudt i EU. Stoffer, der er optaget under konventionen i 2017, forventes efterfølgende opført på relevante bilag i forordningen efter den almindelige lovgivningsprocedure mellem Kommission, Råd og Parlament.

Kommissionen angiver i forslaget, at ECHA i deres daglige arbejde med implementeringen af den generelle kemikalielovgivning vil holde øje med mulige POP-kandidater, der kan nomineres til optagelse under konventionen. Hvis et stof vurderes at opfylde alle POP-kriterierne, bør stoffets nedbrydelighed og bioakkumulering være vedtaget i overensstemmelse med artikel 59 i REACH, eller ECHA's medlemsstatskomité (MSC) skal have vurderet, at stoffet opfylder kriterierne for nedbrydelighed og bioakkumulering, før stoffet kan nomineres under konventionen. På denne måde søges det at sikre, at arbejdet med et restriktionsdossier, jf. REACH, for det pågældende stof kan igangsættes så hurtigt som muligt. Dette vil medføre, at der opnås viden om alle anvendelser i EU i forbindelse med nomineringen, interessentinddragelse sikres og eventuel ny EU-lovgivning vil på bedst mulig måde tage højde for konsekvenserne af en mulig nominering af stoffet under konventionen. Omarbejdningen indebærer ikke øgede forpligtelser for medlemslandene.

Formandsskabets ændringsforslag

Formandsskabets har fremlagt en række ændringsforslag, som blandt andet baserer sig på Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af, at bilag til forordningen i medfør af EU-Domstolens praksis ikke kan ændres ved gennemførelsesretsakter. Rådets Juridiske Tjeneste har dog tilkendegivet, at det kunne overvejes at bruge den metode for gennemførelsesretsakter, som blev introduceret i biocidforordningen. Ved denne metode tages de dele af de eksisterende bilag, der omhandler koncentrationsgrænser, helt ud af forslaget til omarbejdning af forordningen. Samtidig tilføjes en ny bestemmelse, der bemyndiger Kommissionen til at vedtage en ny selvstændig gennemførelsesretsakt, der overfører koncentrationsgrænser for hvert af de stoffer, der allerede er opført på de eksisterende bilag. Denne retsakt foreslås vedtaget i henhold til rådgivningsproceduren, hvor medlemslandene ikke stemmer om en udtalelse.

Derudover tilføjes en ny bestemmelse i forslaget til omarbejdning af forordningen, der bemyndiger Kommissionen til at vedtage gennemførelsesretsakter, der ændrer den nye selvstændige gennemførelsesretsakt, med henblik på at fastsætte koncentrationsgrænser for nye stoffer, der føjes til forordningens bilag, eller ændre i de allerede fastsatte koncentrationsgrænser for stoffer, der allerede er opført på forordningens bilag. Disse retsakter foreslås vedtaget i henhold til undersøgelsesproceduren. Herved får medlemsstaterne mulighed for at stemme om en udtalelse i et udvalg (REACH komiteen er foreslået som det udvalg, der skal behandle POP stoffer).

I formandsskabets forslag til kompromistekst er metoden med anvendelse af gennemførelsesretsakter foreslået for så vidt angår de bilag, der vedrører affaldshåndtering (bilag IV og V).

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Miljøudvalg, der er ledende udvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører opfyldelse af EU's internationale forpligtelser. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Danmark har ikke særlige nationale regler for implementeringen af Stockholmkonventionen i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, fordi der er tale om en forordning, som gælder umiddelbart i Danmark.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser, da der ikke er kommet nye opgaver til i sammenligning med den gældende forordning.

Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser, da nærværende omarbejdning udelukkende har til formål at foretage tekniske ændringer for at lette anvendelsen af forordningen.

Forslaget påvirker ikke beskyttelsesniveauet. Omarbejdningen af forordningen vil ikke i sig selv påvirke beskyttelsesniveauet, da der er tale om tilpasninger til Lissabontraktaten og den generelle kemikalielovgivning samt inddragelse af ECHA. POP-stoffer er stærkt problematiske stoffer, som kan transporteres over lange afstande. De transporteres blandt andet til Danmark og det øvrige EU via luft- og vandstrømme samt via import af artikler fra ikke EU-lande. Globale regler for disse stoffer vil derfor bidrage til et øget beskyttelsesniveau i EU.

Det bemærkes, at Kommissionen i forslaget vurderer, at man ikke finder det nødvendigt at gennemføre konsekvensanalyser, da forslaget ikke medfører nye opgaver, og idet revisionens generelle virkninger ventes at blive begrænsede.

Grønland og Færøerne

Danmark har ved ratificeringen af Stockholmkonventionen afgivet territorialerklæring om, at konventionen ikke finder anvendelse på Grønland. Færøerne ratificerede konventionen i 2012.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen.

Det Økologiske Råd tilkendegiver, at bestemmelserne omkring indehavere af lagre af POP-stoffer på mindre en 50 kg bør oplyse dette til den kompetente myndighed, samt at grænseværdierne for indhold af POP-stoffer i affald er vigtige for arbejdet med cirkulær økonomi og derfor bør kunne revideres.

Forslaget har endvidere den 10. april 2018 været sendt i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget. Der var ikke bemærkninger.

Forslaget har været i høring i EU Miljøspecialudvalget.

Danmarks Naturfredningsforening ønskede en præcisering af, at der ikke sker en forringelse af beskyttelsesniveauet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel tilslutning blandt de øvrige medlemsstater til de af Kommissionen foreslåede ændringer til forordningen. De fleste medlemsstater har dog udtrykt et ønske om en øget anvendelse af gennemførelsesretsakter end foreslået af Kommissionen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

POP-forordningen bidrager til et højt beskyttelsesniveau i både Danmark og EU for POP-stoffer, der reguleres globalt. Omarbejdningen af POP-forordningen er nødvendig, da ændringer til forordningen, herunder optagelse af nye POP-stoffer, gennem den komitéprocedure, der er angivet i forordningen, ikke længere er mulig. Regeringen støtter derfor forslaget om, at Kommissionen får støtte af REACH-komiteén til at udøve beføjelser, som POP-forordningen pålægger Kommissionen.

Regeringen støtter samtidigt forslaget om at inddrage det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA), herunder Forum for informationsudveksling og håndhævelsesaktiviteter under REACH, til gennemførelsen af forordningen, idet Kommissionen vil kunne drage nytte af agenturets eksisterende EU-ekspertise og -erfaring med gennemførelse af den generelle kemikalielovgivning REACH og PIC-forordningen, der implementerer Rotterdamskonventionen om import og eksport af farlige kemikalier.

Regeringen støtter endvidere forslaget om at effektivisere og forenkle medlemslandenes overvågnings- og rapporteringsforpligtelser, men arbejder for, at forslaget mere klart bør beskrive medlemslandenes ændrede forpligtelser, herunder, hvor ofte og hvordan medlemsstaterne skal informere Kommissionen og ECHA.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at medlemslande får mulighed for at stille forslag om mulige POP-kandidater for således at opnå mest mulig indflydelse på, hvilke stoffer der ønskes reguleret under Stockholmskonventionen.

Regeringen støtter tilpasningen til delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, idet der dog lægges vægt på, at der anvendes gennemførelsesretsakter på væsentlige bestemmelser, der er knyttet til medlemsstaternes forvaltning. Dette er særligt relevant i forbindelse med fastsættelse af koncentrationsgrænser for tilladt indhold af POP-stoffer i blandinger og artikler (varer), som forbydes eller underlægges begrænsninger (forordningens bilag I og II), og for fastsættelse af koncentrationsgrænser for tilladt indhold af POP-stoffer i stoffer, som er omfattet af bestemmelser om affaldshåndtering (forordningens bilag IV og V).

Regeringen støtter den af formandskabet foreslåede metode med anvendelse af gennemførelsesretsakter til fastsættelse af koncentrationsgrænser for stoffer på bilag IV og V. Dette vil også kunne sikre en mere smidig håndtering ved tilføjelse af nye eller ændring af eksisterende koncentrationsgrænser.

Regeringen vil således i de videre forhandlinger lægge vægt på, at den foreslåede metode anvendes på hvert af de af forordningens bilag, som i dag indeholder koncentrationsgrænser for tilladt indhold af POP-stoffer. Det vil sige såvel bilag I og II om blandinger og artikler (varer), som forbydes eller underlægges begrænsninger, som bilag IV og V om affaldshåndtering.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 18. april 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

6. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilpasning af rapporteringsforpligtelserne på det miljøpolitiske område og om ændring af direktiv 86/278/EØF, 2002/49/EF, 2004/35/EF, 2007/2/EF, 2009/147/EF og 2010/63/EU, forordning (EF) nr. 166/2006 og (EU) nr. 995/2010 og Rådets forordning (EF) nr. 338/97 og (EF) nr. 2173/2005**
KOM (2018)381

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. juni 2018. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsendt et forslag om tilpasning af rapporteringsforpligtelserne på det miljøpolitiske område for seks direktiver og fire forordninger. Forslaget har til formål at forbedre evidensgrundlaget for gennemførelse af EU-politik, øge gennemsigtigheden for offentligheden og forenkle rapporteringen for at mindske den administrative byrde med ændringer inden for fem emner, som er 1) forbedring af gennemsigtighed og nærhedsprincippet, 2) forenkling/ophævelse af rapportering, 3) tilpasning af tidsplanen for rapportering, 4) forenkling af EU-oversigter/ præcisering af institutionernes roller, og 5) forberedelse til fremtidige evalueringer. Forslaget vurderes med undtagelse af ændringen til direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg) ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser eller statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige. De eventuelle omkostninger af ændringen til direktivet om slam fra rensningsanlæg mangler fortsat at blive vurderet. Forslaget forventes at opretholde det nuværende beskyttelsesniveau.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2018) 381 af den 31. maj 2018 fremsendt forslag om tilpasning af rapporteringsforpligtelserne på det miljøpolitiske område og om ændring af direktiv 86/278/EØF, 2002/49/EF, 2004/35/EF, 2007/2/EF, 2009/147/EF og 2010/63/EU, forordning (EF) nr. 166/2006 og (EU) nr. 995/2010 og Rådets forordning (EF) nr. 338/97 og (EF) nr. 2173/2005. Forslaget er oversendt til Rådet den 1. juni 2018 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114, 192 og 207 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Formålet med tilpasningsforslaget er at forbedre evidensgrundlaget for gennemførelse af EU-politik, øge gennemsigtigheden for offentligheden og forenkle rapporteringen for at mindske den administrative byrde. Med forslaget samles ændringer om rapporteringsbestemmelserne for i alt ti miljøretsakter (seks direktiver og fire forordninger) på baggrund af en evaluering af rapportering og overvågning af EU's miljøpolitik fra juni 2017 samt evalueringer, der for nyligt er udført for enkelte af retsakterne. I disse er det blevet konstateret, at forenkling af rapporteringen bedst kunne gennemføres ved at ændre de relevante lovgivningsmæssige bestemmelser. Med forslaget tilpasses ti retsakter inden for fem emner, som er 1) forbedring af gennemsigtighed og nærhedsprincippet, 2) forenkling/ophævelse af rapportering, 3) tilpasning af tidsplanen for rapportering, 4) forenkling af EU-oversigter/præcisering af institutionernes roller, og 5) forberedelse til fremtidige evalueringer. Nedenfor følger en gennemgang af de vigtigste ændringer for hver af retsakterne.

1) Direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg)

Rapporteringsforpligtelserne i artikel 10 ændres. Medlemsstaterne skal fortsat føre registre over den producerede slammængde, den mængde der leveres til landbruget og adresserne for leveringen. Som noget nyt skal medlemsstaterne også gengive geodatasættene for de oplysninger, der anføres i registrene. Tilsvarende skal myndighederne som noget nyt stille registre til rådighed for offentligheden for hvert kalenderår senest tre måneder efter udgangen af det relevante kalenderår, i et sammenfattende format. Medlemsstaterne skal

fremover oplyse Kommissionen om den elektroniske placering af de oplysninger, der er gjort offentligt tilgængelige i registrene. I artikel 17 gives Kommissionen fremadrettet beføjelse til gennem en gennemførelsesretsakt at fastlægge formatet for medlemsstaternes afgivelse af oplysninger om gennemførelsen af direktiv.

2) Direktiv 2002/49/EF (direktivet om ekstern støj)

Den væsentligste ændring af direktivet om ekstern støj går på med en ændring af artikel 8 at udsætte gennemgangen og revisionen af støjhandlingsplaner fra 2023 til 2024. Med ændring af artikel 9 øges gennemsigtigheden ved henvisning til relevante direktiver adgang til oplysninger elektronisk i dataregistrene. Endeligt opretter forslaget en mekanisme for digital udveksling af oplysninger

3) Direktiv 2004/35/EF (direktivet om miljøansvar)

Forslaget skærper med en ændring af artikel 18 det nuværende krav til oplysninger om gennemførelse og evidensgrundlag vedrørende offentliggørelsen af information om miljøskader og hændelser. Medlemsstaterne skal fremover sikre at offentligheden har adgang til tilstrækkelige og ajourførte oplysninger om emissioner, begivenheder eller hændelser, der forårsager miljøskader eller overhængende farer, på et mere detaljeret niveau end hidtil. Desuden forbedres med ændringen af artikel 18 også Kommissionens mulighed for fremover at evaluere implementeringen, hvilket er med til at øge gennemsigtigheden.

4) Direktiv 2007/2/EF (Inspire-direktivet)

Med forslaget afskaffes rapporteringen hvert tredje år. I stedet skal medlemsstaterne indsende årlige opdateringer i det omfang, de er relevante. Desuden tydeliggøres det, at det Europæiske Miljøagentur har ansvar for at offentliggøre og ajourføre EU-oversigten på baggrund af data fra medlemsstaterne, samt at Kommissionen har ansvar for med regelmæssige mellemrum at evaluere direktivet.

5) Direktiv 2009/147/EF (fugledirektivet)

Med forslaget forlænges rapporteringscyklussen fra tre til seks år, så den følger rapporteringen for habitatdirektivet. Dette vil bringe bestemmelsen i overensstemmelse med den praksis, der blev etableret i forbindelse med den seneste rapportering fra 2013, herunder det rapporteringsformat, som Kommissionen og medlemsstaterne er blevet enige om i lyset af direktivets forpligtelser.

6) Direktiv 2010/63/EU (direktivet om dyreforsøg)

Med forslagets ændring af artikel 43 bortfalder kravet om en national offentliggørelse af det ikke-tekniske projektresumé (lægmandsbeskrivelser) for godkendte projekter og eventuelle ajourføringer heraf, samtidigt med, at medlemsstaterne fra 2021 inden seks måneder skulle fremsende de ikke-tekniske projektresuméer (lægmandsbeskrivelser) til kommissionen, der efterfølgende ville offentliggøre dem i en database. Med forslagets ændring af artikel 54 pålægges en række krav om indberetning af oplysninger til Kommissionen. Dette indebærer rapportering af oplysninger om gennemførelsen af direktivet hvert femte år, årlige statistiske oplysninger om anvendelsen af dyr til forsøg, samt årlige oplysninger om dispensationer i forhold til aflivningsmetoder. Derudover pålægger forslaget samtidigt Kommissionen at oprette et fælles format for indsendelse af de ovenstående oplysninger.

7) Forordning (EF) nr. 166/2006 (E-PRTR-forordningen)

Forslaget ophæver rapporteringskravet i artikel 16 og 17 for visse mindre relevante dele, og giver Kommissionen beføjelse til med gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med proceduren omhandlet i artikel 19 at fastlægge rapporteringsformatet og fristen for det, der fortsat skal rapporteres på. Endeligt ændres artikel 11 om fortrolige oplysninger for at sikre, at alle relevante oplysninger rapporteres til Kommissionen uden, at de offentliggøres.

8) Forordning (EU) nr. 995/2010 (EUTR)

Med forslag til ændring af artikel 20 skal medlemsstaterne i stedet for som hidtil at fremsende rapport til Kommissionen årligt give både offentligheden og Kommissionen adgang til oplysninger om forordningens

anvendelse. Desuden opdateres forordningen med bestemmelser om, at Kommissionen hvert sjette år skal evaluere den samt giver fokus for evalueringen og afrapportering af den.

9) Rådets forordning (EF) nr. 2173/2005 (FLEGT-forordningen)

Med forslag til ændring af artikel 8 skal medlemsstaterne i stedet for som hidtil at fremsende rapport til Kommissionen årligt give både offentligheden og Kommissionen adgang til oplysninger om forordningens anvendelse. Desuden opdateres forordningens artikel 9 med bestemmelser om, at Kommissionen hvert sjette år skal evaluere den samt giver fokus for evalueringen og afrapportering af den.

10) Rådets forordning (EF) nr. 338/97 (CITES)

Justeringen af artikel 15 indebærer, at medlemsstaternes gennemførelsesrapportering til konventionen ændres, således, at den kun skal ske hvert tredje år, et år før partskonferencen, i stedet for hvert andet år, som det gælder i dag, samt at der årligt skal udarbejdes rapport om ulovlig handel, som indsendes til CITES-sekretariatet. Dette afspejler beslutningen på 17. konference mellem partnerne i CITES-konventionen i 2016. Desuden indføres et krav om en årlig rapport fra medlemsstaterne til Kommissionen om ulovlig handel i henhold til CITES.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets miljøudvalg, der er ledende udvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget har til formål at optimere allerede eksisterende forpligtelser om overvågning af gennemførelsen, rapporteringen og gennemsigtigheden i EU-lovgivningen for bl.a. at reducere den administrative byrde for medlemsstaterne. På grund af foranstaltningerne omhandlet i tilpasningsforslaget kan dette kun opnås på EU-plan og ikke på nationalt plan. Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det reviderer eksisterende EU-lovgivning.

Gældende dansk ret

1) Direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg)

Direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg) er implementeret i dansk ret i bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål, bekendtgørelse nr. 1001 af 27/06/2018.

2) Direktiv 2002/49/EF (direktivet om ekstern støj)

Direktiv 2002/49/EF blev implementeret med støjbekendtgørelse nr. 766 af 07/07/2004. Støjbekendtgørelsen er udarbejdet i medfør af § 14 a i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017, og efter forhandling med transport-, bygnings- og boligministeren.

3) Direktiv 2004/35/EF (direktivet om miljøansvar)

Den eksisterende artikel 18 i miljøansvarsdirektivet er rettet mod medlemsstaterne og er som sådan ikke gennemført i dansk ret. Den pålægger medlemsstaterne senest den 30. april 2013 at rapportere om erfaringerne med anvendelsen af miljøansvarsdirektivet til Kommissionen.

4) Direktiv 2007/2/EF (Inspire-direktivet)

INSPIRE-direktivet er implementeret i dansk ret ved lovbekendtgørelse nr. 746 af 15. juni 2017 om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union samt bekendtgørelse nr. 296 af 25. marts 2010 om infrastruktur for geografisk information. Rapporteringsforpligtelsen er gennemført i lovens § 12 og udmonteret i bekendtgørelsens §§ 4 og 5.

5) Direktiv 2009/147/EF (fugledirektivet)

Rapporteringen efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet sker på grundlag af overvågning, der gennemføres i medfør af naturbeskyttelseslovens § 62.

6) Direktiv 2010/63/EU (direktivet om dyreforsøg)

Dele af direktiv 2010/63/EU (direktivet om dyreforsøg) er gennemført i dansk ret i lov om dyreforsøg (LBK nr. 474 af 15/05/2016) og bekendtgørelse om dyreforsøg (BEK nr. 12 af 07/01/2016). Andre dele af direktivet er ikke direkte implementeret i danske regler, da de alene henvender sig til medlemsstaternes myndigheder. Endvidere er artikler, der vedrører Kommissionens forpligtelser, ikke implementeret i dansk ret.

7) Forordning (EF) nr. 166/2006 (E-PRTR-forordningen)

E-PRTR forordningen (EF) nr. 166/2006 er direkte gældende i dansk ret. Bekendtgørelse om et register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR), nr. 1172 af 13/10 2015 præciserer en række forhold i forordningen og beskriver sagsgangen mellem myndighederne.

8) Forordning (EU) nr. 995/2010 (EUTR)

Forordningen har direkte retsvirkning i medlemsstaterne. Lov nr. 1225 af 18/12 2012 fastsætter regler for administrationen af forordningen i Danmark, mens bekendtgørelse nummer 1577 af 14/12/2017 delegerer de fornødne opgaver og beføjelser hertil til Miljøstyrelsen.

9) Rådets forordning (EF) nr. 338/97 (CITES)

I Danmark udgøres lovgrundlaget for CITES-konventionens bestemmelser af en række EU-forordninger. De administrative opgaver i forbindelse med CITES er fastlagt i bekendtgørelse 935 af 27. juni 2016. Denne bekendtgørelse påvirkes ikke af den foreslåede ændring af forordning 338/97.

10) Rådets forordning (EF) nr. 2173/2005 (FLEGT-forordningen)

Forordningen har retsvirkning direkte i medlemsstaterne. Lov nr. 1225 af 18/12 2012 fastsætter regler for administrationen af forordningen i Danmark, mens bekendtgørelse nr. 1577 af 14/12/2017 delegerer de fornødne opgaver og beføjelser hertil til Miljøstyrelsen.

Konsekvenser

1) Direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Vedtagelsen af forslaget vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, da der med forslaget ændres i indrapporteringsforpligtelserne i artikel 10 og 17 i direktiv 86/278/EØF (Slamdirektivet) i forbindelse med anvendelse af slam fra rensningsanlæg til jordbrugsformål. Disse forpligtigelser er implementeret i dansk ret i bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål, bekendtgørelse nr. 843 af 23. juni 2017. Desuden vil forslagets vedtagelse betyde, at medlemsstaterne skal sikre en større gennemsigtighed ved, at de relevante data stilles til rådighed for offentligheden elektronisk på en let tilgængelig måde.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vil medføre, at der skal opbygges et nyt digitalt system, hvortil kommunerne skal indberette deres data, og hvor data skal stilles til rådighed for offentligheden på årlig basis. Forslaget vil potentielt kunne pålægge enten Miljøstyrelsen eller kommunerne en omkostning, afhængig af hvem der skal administrere den nye ordning. Det vurderes umiddelbart ikke, at administrationen af en ny ordning kan give besparelser på grund af synergi med eller nedlæggelse af nuværende systemer. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vil via en forbedret og mere målrettet gennemførelse og bedre oplysning af offentligheden bidrage til et forhøjet beskyttelsesniveau. Med forslaget vil offentligheden få adgang til klare oplysninger på nationalt plan. Det vil også give offentligheden et overblik over, hvad der sker på miljøområdet i Europa som helhed, ligesom det vil hjælpe de nationale offentlige myndigheder med at håndtere grænseoverskridende problem-

stillinger. Forslaget henviser til og sikrer overensstemmelse med kravene i direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger og direktiv 2007/2/EF om geografisk information.

2) Direktiv 2002/49/EF (direktivet om ekstern støj)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det fremgår af bekendtgørelse om kortlægning af ekstern støj og udarbejdelse af støjhandlingsplaner, at der senest den 18. juli 2018 og herefter hvert femte år skal være udarbejdet støjhandlingsplaner beregnet på håndtering af støjproblemer og -virkninger fra de større veje, større jernbaner, større lufthavne og større samlede byområder. Med forslaget udskydes udarbejdelsen af støjhandlingsplanen med et år fra 2023 til 2024. Formålet er at forlænge tidsperioden mellem rapporteringerne om henholdsvis støjkortlægning og støjhandlingsplaner. Herefter gælder fortsat kravet om en revision af støjhandlingsplanerne mindst hvert femte år. Det vurderes, at bekendtgørelsen vil skulle konsekvensrettes herefter, så det ekstra år fremgår.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU

3) Direktiv 2004/35/EF (direktivet om miljøansvar)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning for at sikre, at der er hjemmel til at indhente alle de oplysninger, der fremover skal oplyses borgerne, og rapporteres til Kommissionen.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at ville have erhvervsøkonomiske konsekvenser og kun meget begrænsede statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige. På Miljøstyrelsens hjemmeside er det allerede i dag muligt at anmelde en miljøskade og se oplysninger om hændelser, hvor der er truffet afgørelse om, at der er en miljøskade eller overhængende fare for skade. Vedtages forslaget, skal der gives flere oplysninger og data, hvilket vil kræve en udbygning af hjemmesiden og løbende opdatering af de oplysninger, offentligheden skal have adgang til.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget forventes at have positiv virkning på beskyttelsesniveauet, da offentligheden får let adgang til flere oplysninger om, hvor der er en miljøskade eller en overhængende fare for miljøskade.

4) Direktiv 2007/2/EF (Inspire-direktivet)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre behov for ændring i hovedloven, der implementerer INSPIRE-direktivet (lovbekendtgørelse nr. 746 af 15. juni 2017 om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union). Det vurderes derimod, at forslaget vil medføre behov for ændringer i bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 296 af 25. marts 2010 om infrastruktur for geografisk information).

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

En konkret vurdering af ændringsforslaget vil afvente Kommissionens forslag til ændring af beslutning 2009/442/EC (INSPIRE rapportering og overvågning), som endnu ikke er offentliggjort, men som vil udmønte de forslag, som Kommissionen stiller i relation til dette forslag om tilpasning af rapporteringsforpligtelserne på det miljøpolitiske område.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU

5) Direktiv 2009/147/EF (fugledirektivet)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ændringen af rapporteringsbestemmelsen har ingen betydning for gældende danske regler, og der er ikke behov for at justere lovgivningen.

Økonomiske konsekvenser

Ændringen efter fuglebeskyttelsesdirektivet har ingen økonomiske konsekvenser for Danmark, da den præciserer den gældende praksis for rapportering efter bestemmelsen, som Kommissionen og medlemsstaterne allerede i 2013 blev enige om.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU

6) Direktiv 2010/63/EU (direktivet om dyreforsøg)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Den foreslåede ændring af artikel 43, der pålægger medlemsstaterne fra 2021 inden seks måneder at fremsende de ikke-tekniske projektresuméer (lægmandsbeskrivelser) til Kommissionen, der efterfølgende offentliggør dem, vil have mindre administrative konsekvenser for Fødevarestyrelsen. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

7) Forordning (EF) nr. 166/2006 (E-PRTR-forordningen)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis EU-forslaget vedtages, kan det være nødvendigt at foretage mindre ændringer af det eksisterende danske PRTR-indberetningssystem med hensyn til håndtering af fortrolige data, og der skal foretages mindre ændringer i bekendtgørelsen vedr. bestemmelser om anmodninger om at fortroligholde data.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

8) Forordning (EU) nr. 995/2010 (EUTR)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ændringen af rapporteringsbestemmelsen har ingen betydning for gældende danske regler, og der er ikke behov for at justere lovgivningen i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

9) Rådets forordning (EF) nr. 338/97 (CITES)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes samlet set ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser. Den ene del af forslaget ændrer rapporteringshyppigheden fra hvert andet til hvert tredje år. Omvendt indebærer den anden del af beslutningen fra CITES-partsmødet, at der indføres en ny årlig rapportering om ulovlig handel.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

10) Rådets forordning (EF) nr. 2173/2005 (FLEGT-forordningen)

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ændringen af rapporteringsbestemmelsen har ingen betydning for gældende danske regler, og der er ikke behov for at justere lovgivningen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Dansk Naturfredningsforening finder, at en tilfredsstillende og dækkende rapportering af direktiver indenfor miljødirektiver er en forudsætning for gennemførelsen og for, at offentligheden kan følge med i medlemsstaternes indsatser. Dansk Naturfredningsforening er generelt positiv over for de foreslåede ændringer og mener, at det skal være afgørende for Danmark, at det sikres, at de på ingen måde forringer miljøbeskyttelsesniveauet. Dansk Naturfredningsforening er skeptisk over for den foreslåede ændring af Direktiv 2009/147/EF (fugledirektivet) med en forlængelse af rapporteringscyklussen fra tre til seks år, da det vil gøre det vanskeligere at følge udviklingen. Dette mener Dansk Naturfredningsforening er særligt uheldigt set i lyset af de senere års fald i antallet af fugle - særligt i det åbne land - ikke kun i Danmark men i hele Europa. Dansk Naturfredningsforening er dermed ikke enig i, at "en vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU", da en mindre frekvens kan være med til at opdage ændringer i tide, så nødvendige policy-tiltag kan sættes ind. Dansk Naturfredningsforening støtter ændringen af rapporteringshyppigheden fra hvert andet til hvert tredje år i Rådets forordning (EF) nr. 338/97 (CITES), da der også indføres en årlig rapportering om ulovlig handel.

Forslaget har været i høring i EU Miljøspecialudvalget.

92 gruppen spurgte til indholdet i ændringerne i direktivet om slam for rensningsanlæg.

Danmarks Naturfredningsforening mente, at man i forhold til direktivet om slam for rensningsanlæg måtte acceptere øgede omkostninger, hvis det betød, at offentligheden fik bedre indsigt. Danmarks Naturfredningsforening fremførte, at man ikke mente, at der var brug for at reducere kadencen for rapportering ifølge fuglebeskyttelsesdirektivet, og at man var bekymret for, at det kunne anvendes til at sænke beskyttelsesniveauet. Danmarks Naturfredningsforeningen vurderede, at overvågning, data og rapportering for direktiver og forordninger på miljøområdet bidrager til at sikre miljøbeskyttelsesniveauet, og at det er vigtigt ikke blot at fastholde, men at forbedre beskyttelsesniveauet. Det var ligeledes vigtigt, at miljørapportering bidrager til opfyldelsen af Aarhuskonventionen.

Verdensnaturfonden (WWF) støttede betragtningerne fra Danmarks Naturfredningsforening.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget er baseret på resultatet af Kommissionens evaluering om rapportering og overvågning af EU's miljøpolitik. De fleste medlemsstater har været overordnet positive overfor forslaget. I forhold til direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg) er der bred opbakning til Kommissionens forslag fra medlemsstaterne. Danmark har understreget, at man fortolker Kommissionens forslag således, at det ikke indebærer forpligtelser til opbygning af nye datasystemer. I forhold til direktiv 2007/2/EF (Inspire-direktivet) kan medlemsstaterne generelt acceptere Kommissionens forslag. Danmark har sammen med flere andre medlemsstater understreget, at man fortolker direktivændringerne således, at de ikke medfører yderligere forpligtelser. I forhold til direktiv 2009/147/EF (fugledirektivet) støtter medlemsstaterne generelt. Formandskabets kompromis lægger op til en større ensretning af rapporteringsforpligtelserne mellem habitat og fugledirektiverne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt forenkling af miljørapportering, der ikke underminerer de oprindelige retsakters formål og styrker. Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag, da det bidrager til at skabe øget systematik og ensartethed på tværs af rapporteringsforpligtelserne på det miljøpolitiske område.

Regeringen er også særligt positiv over for de tiltag i forslaget, der betyder øget gennemsigtighed for offentligheden. Regeringen havde gerne set, at flere direktiver var medtaget i forslaget, men støtter, at Kommissionen har prioriteret de valgte forslag.

Regeringen støtter generelt de afsnit i forslaget, der i endnu højere grad specificerer rollefordelingen mellem Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur, da dette er med til at mindske den samlede arbejdsbyrde. Regeringen mener desuden, at Det Europæiske Miljøagentur bør have en central plads i indsamlingen og formidlingen af europæiske miljødata.

Regeringen arbejder for, at forslaget medfører reducerede administrative forpligtelser og dermed ikke medfører unødvendige forøgede administrationsomkostninger for den offentlige sektor. Det gælder, herunder i forhold til ændringer til direktiv 86/278/EØF (direktivet om slam fra rensningsanlæg), som potentielt kan pålægge medlemsstaterne større omkostninger til administration.

Regeringen arbejder for, at forslagets tilpasninger af rapporteringsforpligtelserne ikke medfører betydelige negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Regeringen arbejder for, at der er størst mulig ensretning af rapporteringsforpligtelserne mellem vand-, fugle-, natur- og havdirektiverne. Regeringen arbejder herunder for, at der ikke sker svækkelser af betydning for beskyttelsesniveauet.

Regeringen støtter ændringsforslaget af INSPIRE-direktivet, men vil have særlig opmærksomhed på, at implementeringen sker på en hensigtsmæssig måde.

Regeringen agter på trods af indsættelsen af en 6 måneders frist fra 2021 for offentliggørelse af ikke-tekniske resumer i direktiv 2010/63/EU (direktivet om dyreforsøg) at fortsætte med hurtig offentliggørelse af de detaljerede oplysninger. Danmark modtager stor anerkendelse for dette fra både danske NGO- og erhvervsinteressenter samt internationale dyrevelfærdsorganisationer.

Regeringen arbejder for en afklaring fra Kommissionen for behovet for indsamlingen af fortrolige oplysninger i forbindelse med ændringen af forordning (EF) nr. 166/2006 (E-PRTR-forordningen).

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 28. juni 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.